

MLADINA MORA POZNATI IN RAZVIJATI NAŠE REVOLUCIONARNO IZROČILO (TRADICIJE), S ČIMER SE MLADI RODOVI POVEZUJEJO Z NAJSVETLEJSIMI PRIDOBIVAMI SOCIALISTIČNE REVOLUCIJE, V KATERI JE MLADINA IMELA VELIKO VLOGO. GOJITI REVOLUCIONARNA IZROČILA MED MLADIMI LJUDMI PA JE TUDI, DA JIH SEZNANJAJO Z DEJANJI NJIHOVIH VRSTNIKOV.

TRAJANJE VREDNOSTI, KI JIH JE USTVARILA NAŠA REVOLUCIJA, SO NEIZČRPEN VIR SOCIALISTIČNE VZGOJE MLADINE — ZA KREPITEV BRATSTVA IN ENOTNOSTI NAŠIH NARODOV IN NARODNOSTI, JUGOSLOVANSKEGA SOCIALISTIČNEGA PATRIOTIZMA, INTERNACIONALIZMA, BORBENOSTI IN POŽRTVOVALNOSTI.

TITO

V nedeljo 25. marca se je ob sprejemu Titove štafeta zbrala v Ptuju tisočera množica iz mesta in okolice. Med to množico mladih, ki so simbolično prinesli pozdrave in lepe želje Titu za 87. rojstni dan, je bilo tudi precej delavcev naše DO. Štafeta nadaljuje pot proti Slovenski Bistrici (Foto L. C.)

KAJ IN KAKO DO LETA 2000?

POVZETEK 4. REDNE SEJE DELAVSKEGA SVETA DELOVNE ORGANIZACIJE

Delegati DS DO smo na 4. redni seji sprejeli in potrdili bilanco uspeha. Ugotovili smo, da je finančni rezultat glede na razmere in možnosti dober. Pred minulim poslovnim letom nismo računali na težave, ki so nam v letu 1978 povzročile znatne preglavice. Tako so se v začetku leta pojavljali v matičnih jatah na farmah zdravstveni problemi, v marcu nas je prizadel požar v perutninski klavnici, v drugi polovici leta pa še visoke cene reprodukcijskega materiala, zlasti koruze. Seveda, če bi vsega tega ne bilo, bi bil lahko finančni rezultat mnogo ugodnejši.

Ko smo na zborih delavcev in kooperantov, še prej pa na predhodnih razpravah v sindikalnih skupinah razpravljali o gospodarjenju v preteklem letu, je bilo slišati marsikatero pripombo o sla-

bostih, s katerimi se srečujemo pri našem delu. Organizacija dela ponekod ni najboljša. Stroške bi lahko zmanjšali, če bi bolj štedili z vodo, električno energijo in drugim potrošnim materialom. Še vedno bi lahko stopnjevali delovne dosežke z višjo kvaliteto dela z boljšo izrabo delovnega časa in z večjo disciplino.

Poročilo o zaključnem računu DO je direktor finančno računovodskega sektorja Martin Berden sklenil s pozivom, da bo potrebno v bodoče zaostriti odgovornost vseh na vseh nivojih.

Ko je generalni direktor Ivo Tomažič ocenjeval dosežene rezultate, je med drugim poudaril tudi to, da bomo po vseh verjetnostih že letos dosegli zastavljeni srednjeročni program glede na fizični obseg proizvodnje perut-

ninskega mesa. Najbolj razveseljivo je, da smo proizvodnjo izdelkov iz perutninskega mesa povečali za 3,5-krat in da bomo v prihodnjih dveh letih namenili do 15 % celotne proizvodnje končnim mesnim izdelkom. To nam po eni strani daje boljše ekonomske učinke, po drugi pa omogoča večjo stabilnost pri prodaji v času, ko nastajajo zastoji v potrošnji. Pri tem je generalni direktor posebej pohvalil naše prodajalce, zlasti v Beogradu, ki so veliko prispevali k temu, da se je potrošnja perutninskih izdelkov tako lepo uveljavila. Ob koncu razprave je generalni direktor povedal, da smo z rezultati zaključnega računa lahko zadovoljni, kar je potrebno dati priznanje vsem delavcem in kooperantom, ki so svoje naloge v celoti izpolnili. S prizadevnim delom hočemo v bo-

doče še dosegati enake in še boljše rezultate.

Direktor razvojno planskega sektorja Slavko Brglez je v svojem poročilu podal osnove finančnega plana za leto 1979. V predlogu finančnega plana je upoštevana fizična rast proizvodnje za 11,4 %, povečanje števila zaposlenih za 4,6 %, medtem ko bi se stroški investicijskega in rednega vzdrževanja povečali za 48 %, amortizacija pa za 24,7 %. Celotni prihodek naj bi porasel na indeks 116 %. Dohodek in čisti dohodek naj bi ostala na ravni preteklega leta.

Poročilo je zaključeno s predlogom, da naj delavci v vseh TOZD v roku enega meseca izvedejo razprave o osnovah finančnega plana za leto 1979 ter ga sprejmejo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kaj in kako do leta 2000?

Smernice za pripravo srednjeročnega in dolgoročnega plana je podal generalni direktor Ivo Tomažič

Na seji je bilo zlasti zanimivo poročilo, ki ga je podal generalni direktor Ivo Tomažič. Govoril je o pripravi smernic za sestavo srednjeročnega in dolgoročnega plana. Tako naj srednjeročni program od leta 1981 do 1985 upošteva za 1/3 manjši porast, kot je v sedanjem srednjeročnem programu. Povečanje bi tako znašalo letno 8%. V proizvodnjo bi naj v tem obdobju uvedli višjo obliko reprodukcije — stare star-

bi načrtovali poprečno letno stopnjo povečanja proizvodnje, v višini 5%, ki bi dala leta 2000 naslednje rezultate: 55.000 ton perutninskega mesa, 11.000 ton izdelkov, 240.000 ton krmil, 100 milijonov valilnih jajc, 70.000 starih staršev in 110 milijonov dan starih piščancev. Število kooperatorov bi se povečalo na 650, število zaposlenih pa na 2700. V tem obdobju bi morali zlasti povečati število hlevov v koope-

v januarju in februarju 1979. Poročilo o problemih reje je podal Milan Longhino, ki ga je gospodarski odbor DO imenoval za predsednika ustrezne komisije. Milan Longhino je podrobneje obrazložil nastale motnje v reji piščancev. Rezultati v reji piščancev so se v letošnjem januarju in februarju vidno poslabšali. Znižale so se poprečne teže piščancev in povečala poraba krmil. Zato se je razumljivo

Potočnik, Ivan Cvetko. Generalni direktor Ivo Tomažič pa je bil zadolžen, da poskrbi za ustrezen odgovor v zvezi z oddajo RTV Ljubljana, ki je med poročili na pustni torek prikazala slovenski in jugoslovanski javnosti slovenske perutninarje v žaljivem tonu ter s podatki, ki ne ustrezajo resnici.

Visoka udeležba delegatov in vabljenih gostov na tej seji, zlasti pa še razprava in pomembnost njene vsebine, so nov dokaz, da se samoupravno življenje v Mesokombinatu Perutnina krepi in dograjuje ter pravilno usmerja k boljšim in plodnejšim rezultatom.

Drago Čater

NAŠE GRADNJE

Okolica tovarne krmil je postala pravo gradbeno mravljišče. Ob tovarni »rastejo« silosi za rinfuza krmo, levo od tovarne pa gradijo mehanične in druge delavnice za potrebe TOZD Servis. Če se povzpemo na vrh mešalnice se pred nami razgrne lep pogled na naš perutninski kompleks. Desno spodaj vidimo gradnjo novih silosov, levo delavnice za Servis v gornjem levem kotu klavnico perutnine, v desno pa se ob gornjem robu razteza farma brojlerjev. Če bi se ozrli še nazaj bi bila pred nami kot na dlani valilnica.

Omenjeni gradnji pa pri nas nista edini. V gradnji je še tretja faza farme nesnic Trnovec, v perutninarski klavnici pa že montirajo opremo v obnovljenem delu. Tudi na upravno poslovnem centru je že bila postavljena jelka. (Foto L. C.)

še. Zgraditi bo treba farmo nesnic starih staršev, farmo kokoši za konzumna jajca, pospešeno bomo morali graditi hleve v kooperaciji, zgraditi nekaj manjših lastnih pitališč in farmo nesnic starih staršev. Povečati bo treba tudi silose v Tovarni krmil ter dodatno opremiti klavnico perutnine za večjo kapaciteto in za predelavo. Ob teh novih naložbah bi morala naša proizvodnja perutninskega mesa že leta 1985 znašati 35.000 ton, proizvodnja perutninskih izdelkov 5.000 ton, proizvodnja krmil 140.000 ton, proizvodnja valilnih jajc 36 milijonov, starih staršev 32.000, dan starih piščancev 60 milijonov, konzumnih jajc pa 70 milijonov komadov. Število kooperatorov bi se povečalo na 500, število zaposlenih pa na 1.700.

In do leta 2000?

Dolgoročni plan razvoja od leta 1986 do 2000 bi dopolnjevali in prilagajali takratnim potrebam in pogojem. Za to obdobje

raciji, nadalje zgraditi farme staršev in starih staršev, ter postaviti novo valilnico, novo klavnico, in novo tovarno krmil s silosi.

Navedene smernice so osnova za srednjeročni in dolgoročni program, ki se bo še dopolnil oziroma spremenil v dodatnih razpravah. Komisija, ki bo odgovorna za pripravo, izdelavo in predložitev srednjeročnega in dolgoročnega razvoja delovne organizacije sestavljajo Milan Longhino, predsednik, Slavko Brglez, namestnik, in člani Martin Berden, Jakob Butolen, Drago Čater, Franc Vraber, Franc Kac, Jože Reisman in še delegat konference OO ZS Alojz Tovornik. Komisija je dolžna do 1. 7. 1979 predložiti DS DO delovni program, izdelati rokovnik aktivnosti za pripravo planov, organizirati in sumerjati delo ter do 1. 7. 1978 izdelati osnutek srednjeročnega in dolgoročnega plana razvoja delovne organizacije.

Delavski svet DO je na seji obravnaval tudi vzrejne probleme

vo pri nekaterih kooperantih pojavljajo negotovost. Prišlo je celo do sestankov, ki so jih organizirali sami mimo običajne samoupravne poti. Ne glede na to, da še ni dokončno jasno, kje so vse vzroki za to, je DS DO zadolžil komisijo, da do 20. marca 1979 izvrši izračun za povrnitev škode kooperantom ter da jim TOK kooperacija do 31. marca tudi škodo poravna.

Pri tej točki so se k razpravi prijavili nekateri kooperanti. Jože Hedl je povedal, da so kooperanti pravočasno opozarjali na težave, ki so jih opazili v reji. Mirko Žgeč je pripomnil, kako ni prav da v Tovarni krmil niso pravočasno ukrepali, Ribič Franc, direktor Tovarne krmil je dal obema odgovor.

Pri točki razno je DS DO imenoval komisijo, da pripravi osnutek samoupravnega sporazuma o merilih, pogojih, in postopkih za dosego dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1979. Komisijo sestavljajo Jakob Butolen, Franc

NE PREZRITE

- Obsojamo neobjektivno informiranje, ker je škodljivo
- Poslovno poročilo
- Konferenca OO Sindikata aktivno koordinira delo OO
- Predlog drugega dela plana poslovanja še vedno v razpravi
- Vaš delegat poroča

Kdo ima interes širiti neresnične informacije o slovenskem perutninarstvu; o prizadevanjih za razvoj in dobro, varčno gospodarjenje?

Obsojamo neobjektivno informiranje, ker je škodljivo

RTV Ljubljana je v radijski oddaji Za kmetijske proizvajalce z dne 18. 2. in v TV dnevniku z dne 27. 2. t. l. posredovala javnosti sporočilo o prireji perutnine pri slovenskih proizvajalcih. Informacija pa ni bila omejena samo na proizvodne rezultate, ampak je seznanila poslušalce oziroma gledalce tudi širše. Posredovala je problematiko o krmilih za perutnino, o uvozu plemenskih piščancev, o domači selekciji Prelux, njeni cenenosti in kakovosti. V zaključku je bila podana še obrazložitev, kaj bi bilo potrebno v slovenskih perutninarskih organizacijah storiti, da bi se proizvodnja perutninskega mesa pocenila in kvalitativno izboljšala.

Slovenski perutninarji nismo vajeni tolikšne pozornosti, saj je javnost v minulih letih le malokdaj in malokaj slišala o težavah in uspehih te živinorejske panoge. Med ostalim ta panoga že vrsto let zapolnjuje primanjkljaj ostalih vrst mesa na našem tržišču, vendar o tem ni dosti slišati, kot da nas bi bilo tega sram.

Proizvajalci perutnine verjamejo, da je RTV Ljubljana vključila informacijo v svoja obvestila v prepričanju, da so posredovani podatki resnični in točni. Vseeno pa se čudimo, da je posredovala nepreverjene podatke, še posebej, ker je informacija vsebovala tudi očitke na naslov slovenskih proizvajalcev. Menimo, da ni povsem pravilna pot do javnosti informacija, ki meče dokaj slabo luč na proizvajalce perutnine, brez da bi se slišal tudi glas delavcev perutninskih organizacij. V slovenskem perutninarstvu je namreč zaposlenih več kot 2.400 delavcev in skoraj 1.000 kooperantov, ki bi bili lahko brez težav vprašani in bi sigurno posredovali bolj točne, predvsem pa resnične podatke o stanju v perutninarstvu v Sloveniji, zlasti pa o domači selekciji.

Obtožbe letijo na tri največje proizvajalce perutninskega mesa v Sloveniji: Mesokombinat »Perutnina« Ptuj, Perutninski kombinat Pivka Neverke in »Perutnino« Zalog.

Povzeto po teh informacijah se nam skratka očita: razmetavanje deviz za tuji plemenski material, ko imamo boljšega in cenejšega doma, zapravljanje denarja potrošnikov, namenjenega za razvoj domače selekcije, drago proizvodnjo, neizpolnjevanje dogovora iz srednjeročnega načrta in vsiljevanje slabšega mesa potrošniku po višjih cenah.

Resnica je drugačna

Oglejmo si resničnost teh očitkov nekoliko natančneje:

— Plemenske piščance resnično kupujemo v tujini in to selekcije, ki predstavljajo sam vrh v svetovni proizvodnji reprodukcijskega materiala. Domača selekcija povzroča zaradi svojih sposobnosti stroške proizvodnje, ki presegajo obdobrene maloprodajne cene za domačega potrošnika. To pa pomeni, da bi potrošniki za proizvodnjo perutninskega mesa iz domače selekcije resnično morali plačevati višjo ceno od sedanje in bi cena tega mesa dejansko bila višja kot drugod v Evropi.

Ni nam poznano, da bi kjerkoli v Evropi proizvajali ceneje in z večjo produktivnostjo, kot pri nas, seveda ob istih pogojih za proizvodnjo. Trenutna cena perutninskega mesa obdelave za peko, po katerem je na domačem trgu največje povpraševanje, znaša v Sloveniji 41,15 din. Za ilustracijo navajamo, da znaša za isto obdelavo v sosednji Avstriji cena za 1 kg perutninskega mesa 51,27 din, ZR Nemčiji 69,00 din itd.

— Navedene tri delovne organizacije smo v letu 1978 za uvoz plemenskih piščancev porabile 962.000 dolarjev in ne 4 milijone dolarjev, kot smo slišali iz te informacije. Mimogrede povedano, ta uvoz ne presega 1 % prodajne cene piščančjega mesa. V preteklih letih je bil ta izdelek še manjši zaradi manjšega obsega proizvodnje. Hkrati smo navedene delovne organizacije z izvozom svojih proizvodov dosegle 1.520.000 dolarjev in s tem ne samo pokrile devize, potrebne za uvoz, ampak ustvarile tudi pozitiven devizni saldo. Priporočamo, da tudi institucija, ki izvaja domačo selekcijo Prelux, uvaža plemenske piščance.

— Dogovora iz srednjeročnega načrta o postopnem uvajanju domačega selekcijskega materiala v proizvodnjo slovenski perutninarji nismo pozabili. To obveznost smo že izpolnjevali v letu 1976 in 1977, vendar smo poskus uvajanja domače selekcije predrago plačali, da bi jo zlahka pozabili. V letu 1976 smo vključili v pitanje 1.024.000 kom., v letu 1977 pa 1.980.000 kom. piščancev domače selekcije Prelux. Razlika v prirastu je v letu 1976 znašala od 4 do 6 %, v letu 1977 pa kar 6 do 11 %. Če bi v letu 1977 celotno popu-

lacijo pitovnih piščancev zamenjali s piščancem domače selekcije, bi pri enakem številu spitanih piščancev pridelali 3.500 ton mesa manj. Zaradi tega se res nikomur ni treba čuditi, zakaj nobena od perutninskih delovnih organizacij v Sloveniji nima več v reji domačih piščancev. Mislimo, da je lahko razumeti, da piščance domače selekcije ne uvajamo v proizvodnjo zaradi tega, ker so kakovostnejši in cenejši, ampak zaradi slabega rezultata, ki ga dajejo.

— Dejstvo je, da pitovni piščanec domače selekcije Prelux po svojem genetskem potencialu za rast, zaostaja za tujimi hibridi. Institucija, ki se v Sloveniji ukvarja s selekcijo perutnine trdi sicer obratno, ne glede na to, da je že koncem leta 1976 sama napovedala nazadovanje v kvaliteti svojega selekcijskega materiala zaradi zmanjšanja prostorskih in tehničnih možnosti za selekcijsko delo. Ker je ta ista institucija pa z druge strani odbila ponudbo za prenos selekcijskega dela in kadrov v eno izmed perutninskih delovnih organizacij, kjer bi bilo možno doseči hitrejši selekcijski napredek je, mislimo, povsem jasno, za kaj gre pri celi zadevi.

— Očita se nam, da hočemo zapraviti denar namenjen za domačo selekcijo, za druge namene. Res je, da je v Sloveniji priznana za 15 par višja prodajna cena perutninskega mesa z namenom, da se formira poseben sklad za raziskave v perutninarstvu. Ne glede na to, da za prodano meso izven Slovenije te razlike pri ceni ne dobivamo, smo se slovenski proizvajalci perutninskega mesa dogovorili, da tudi od teh količin odvajamo v omenjeni sklad ustrezni delež. Več kot 70 % tako zbranih sredstev smo po sklepih komisije za perutninarstvo v zadnjih 4 letih namenili za selekcijo. Skupen znesek je 11.322.247 din.

— Graje vredno je dejstvo, da kljub večkratnim zahtevam komisije za perutninarstvo pri ŽPS od izvajalca selekcije nikoli ni dobila vpogleda v uporabo dodeljenih finančnih sredstev, niti programa ali elaborata o organizaciji selekcijskega dela, iz katerih bi bil razviden razvoj, potrebe po kadrih, hlevske površine in ostalo. Zaradi takšnega odnosa izvajalca selekcije do proizvajalcev v slovenskem prostoru in slabih selekcijskih rezultatov smo v slovenskih perutninskih organizacijah izgubili zaupanje v resnost dela na selekciji. Zaradi tega je komisija za perutninarstvo v letu 1979 zmanjšala izvajalca selekcije višino sredstev za 50 % in se odločila, da v večjem deležu financira druge pereče raziskovalne naloge s področja tehnologije, zdravstvenega varstva perutnine in raziskave tržišča.

Na koncu naj še dodamo, da se slovenski perutninarji ne odre-kamo domače selekcije zato, ker radi uvažamo, ampak zaradi tega, ker dejstva kažejo drugače. K tem dejstvom pa je dodati tudi to, da je domača selekcija omejena samo na SR Slovenijo, to pa je preozka baza. Za uspeh domače selekcije je potreben mnogo širši teritorij, najmanj jugoslovanski.

Perutninarji smo lahko resnično nezadovoljni s takim neobjektivnim informiranjem, ki prihaja v sredstva javnega obveščanja skozi stranska vrata z namenom potvarjati resnico in tako pred javnostjo prikriti pomanjkljivosti pri svojem delu na račun drugih.

Obisk iz občine Krapina

V ponedeljek, 12. marca nas je obiskala delegacija občine Krapina, katero so sestavljali predsednik skupščine, predsednik izvršnega sveta, sekretar izvršnega sveta ter dva direktorja tamkajšnjih kmetijskih organizacij. V njihovem spremstvu sta bila tudi predsednik skupščine občine Ptuj dr. Cvetko Doplihar in generalna sekretarka Marica Fajt. Delegacijo iz Krapine je sprejel generalni direktor Ivo Tomažič, jim predstavil našo delovno organizacijo ter odgovarjal na postavljena vprašanja.

Delegacija so še posebej zanimala možnosti za tesnejše in večje sodelovanje Perutnine s tamkajšnjimi kmetijskimi proizvajalci. Člani delegacije so si po končanih razgovorih ogledali našo valilnico ter bili zelo navdušeni nad vsem, kar so pri nas slišali in videli. Ob odhodu so napovedali, da bodo v pismeni obliki poslali svoje zamisli in predloge za sodelovanje.

Drago Čater

POSLOVNO POROČILO

K ZAKLJUČNEMU RAČUNU MESOKOMBINATA PERUTNINA PTUJ ZA LETO 1978

1. SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST

1.1. V delovni organizaciji Mesokombinat Perutnina Ptuj so se v letu 1978 združevale:

1. TOZD Tovarna krmil, Zagrebška 52, ustanovljena na zboru delavcev dne 26. 12. 1975
2. TOZD Perutninske farme, Sela 41, ustanovljena na zboru delavcev dne 24. in 25. 12. 1975
3. TOZD Mesna industrija, Zagrebška 37, ustanovljena na zboru delavcev dne 23. in 29. 12. 1975
4. TOZD Commerce, Potrčeva 8, ustanovljena na zboru delavcev dne 5. 1. 1976
5. TOZD Servis, Potrčeva 8, ustanovljena na zboru delavcev dne 24. 12. 1975
6. TOZD Obrat za kooperacijo Hajdina, katere statut je nespremenjen od ustanovitve leta 1974
7. TOZD Ptujška tiskarna, Jadranska 17, se je izrekla za združitve na referendumu 5. 12. 1977
8. DSSS, Potrčeva 8.

Vse vpisano pri Gospodarskem sodišču v Mariboru, v reg. vložek dne 31. 5. 1978.

1.2. Volitve v organe upravljanja delovne organizacije so bile izvršene dne 11. 4. 1978. V vseh TOZD in DSSS so izvolili v delavski svet DO 29 delegatov, v samoupravno delavsko kontrolo 8 delegatov ter v skupno disciplinsko komisijo 16 delegatov.

1.3. Statut delovne organizacije je bil sprejet z referendumom dne 6. 12. 1978.

V statutu so med drugim tudi podrobneje urejena delegatska vprašanja, ki se na nivoju delovne organizacije združujejo v 11 konferenc delegacij, ki jih sestavlja 220 izvoljenih delegatov na volitvah dne 9. 3. 1978. Kooperacija Hajdina pa ima svoje 4 delegacije, ki jih sestavlja 34 delegatov.

1.4. V letu 1978 je bilo delo samoupravnih organov tudi na nivoju delovne organizacije zelo razgibano, ki so se na sejah zbrali kar 78 krat.

1.5. Delavski svet je na 5. sejah obravnaval in sklepal zlasti o naslednjih vprašanjih:

- verifikacija samoupravnih sporazumov
- verifikacija plana fizičnega obsega proizvodnje in storitev ter planov osebnega dela za leto 1978
- imenovanje vodilnega delavca
- imenovanje strokovnega kolegija DO
- sprejem zaključnega računa za leto 1977
- razpis volitev v nove samoupravne organe
- konstituiranje DS
- izvolitev izvršilnih organov v DO (odbora za gospodarstvo, odbora za stanovanjske zadeve in družbeni standard, koordinacijskega sveta Ptujškega perutninarja in uredniškega odbora
- imenovanje komercialnega kolegija
- sprejem samoupravnih sporazumov
- verifikiranje 2. dela plana poslovanja za leto 1978
- sprejem ukrepov za sanacijo požara
- poročilo o sprejemu aneksa sporazumov SIS za v letu 1978
- ugotovitev izida referenduma
- sprejem I. dela plana poslovanja za leto 1979
- ustanovitev oddelka teritorialne obrambe in imenovanje koordinacijskega štaba CZ DO
- pogoji kreditiranja kooperantov v TOK
- informacija o doseženih poslovnih rezultatih do 30. 9. 1978.

1.6. Ostali skupni organi so delovali po potrebah in v skladu s problematiko, ki je nastajala.

2. SPLOŠNI POSLI

2.1. Kadrovski podatki

Gibanje zaposlenih v letu 1978:

Stanje zaposlenih delavcev in učencev v gospodarstvu na dan 1. 1. 1978.

1. Stalnih delavcev — skupaj 1.117
  - od tega: a) moških 617
  - b) žensk 500
2. Učencev v gospodarstvu — skupaj 57
  - od tega: a) moških 53
  - b) žensk 4

Prišli v letu 1978:

1. Stalni delavci — skupaj 169
  - od tega: a) moških 109
  - b) žensk 60
2. Učenci v gospodarstvu — skupaj 21
  - od tega: a) moških 18
  - b) žensk 3

Odšlo med letom 1987:

1. Stalnih delavcev — skupaj 85
  - od tega: a) moških 58
  - b) žensk 27

2. Učencev v gospodarstvu — skupaj 25
  - od tega: a) moških 23
  - b) žensk 2

Stanje zaposlenih delavcev in učencev v gospodarstvu na dan 31. 12. 1978

1. Stalnih delavcev — skupaj 1.201
  - od tega: a) moških 664
  - b) žensk 537
2. Učencev v gospodarstvu — skupaj 53
  - od tega: a) moških 48
  - b) žensk 5

2.2. Število stalno zaposlenih delavcev po TOZD ob koncu leta 1978 v primerjavi z letom 1977.

TOZD	Stanje 31. 12. 1978	Moških	Žensk	Stanje 31. 12. 1977	Indeks 78/77
Tovarna krmil	71	65	6	59	120,3
Perutninske farme	154	52	102	146	105,4
Mesna industrija	406	223	183	372	109,1
Servis	149	140	9	137	108,7
Commerce	222	103	119	200	111,0
TOK Hajdina	35	18	17	35	100,0
DSSS	87	29	58	93	93,5
Ptujška tiskarna	77	34	43	75	102,6
Skupaj	1.201	664	537	1.117	107,5

Število stalnih delavcev se je v odnosu na leto 1979 povečalo za 7,5 %, kar je v sorazmerju s povečanjem proizvodnih in prodajnih kapacitet delovne organizacije.

Povečanje delovne sile je v TOZD Mesna industrija nastalo zaradi prehoda dela na dve izmeni, v TOZD Tovarna krmil zaradi povečane proizvodnje in nove tehnologije novograjnega objekta.

Fluktuacija delovne sile znaša 5 % od skupnega števila zaposlenih in se v primerjavi z letom 1977 ni povečala.

2.3. Kvalifikacijska struktura stalno zaposlenih na dan 31. 12. 1978 po TOZD v primerjavi z letom 1977

TOZD	Skupaj zaposl.	STRUKTURA — IZOBRAZBA —				KVALIFIKACIJA				
		visoka	višja	srednja	nepopol sr. š.	VK	KV	PK	NK	
Tovarna krmil	71	2	2	2	1	1	10	16	30	
Perutninske farme	154	5	3	8	1	2	12	74	49	
Mesna industrija	406	3	2	20	4	10	90	160	117	
Servis	149	—	—	7	1	10	103	9	19	
Commerc	222	3	2	17	13	25	120	21	21	
TOK Hajdina	35	3	6	15	2	—	4	1	4	
DSSS	87	4	16	41	14	1	6	3	2	
Ptujška tiskarna	77	—	1	6	6	—	21	43	—	
Skupaj 78	1.201	20	32	123	42	49	366	327	242	
Skupaj 77	1.117	18	33	117	40	48	328	326	207	
Indeks	78/77	107,5	117,6	96,9	105,1	105,0	102,0	111,5	100,3	116,9
% po izobr. kv. za 1978	100,0	1,7	2,7	10,2	3,5	4,1	30,4	27,2	20,2	

Kvalifikacijska struktura se v odnosu na leto 1977 ni bistveno spremenila. Indeks povečanja se je dvignil pri delavcih z visoko šolo, srednjo, nepopolno srednjo, posebno pa pri KV delavcih, ki tvorijo preko 30 % skupnega števila zaposlenih.

2.4. Izobraževanje delavcev in štipendiranje

a) Štipendiranje študentov in dijakov v letu 1978

Na visokih šolah	18 štipendistov
od tega: 3 na BTF odd. živiloreja	
2 na BTF odd. živilska tehnologija	
2 na BTF odd. veterina	
3 na VEKŠ odd. finance	
1 na VEKŠ odd. komerciala	
1 na VEKŠ odd. notranja trgovina	
1 na VEKŠ odd. planiranje in analize	
1 na VEKŠ odd. poslovna informatika	
2 na pravni fakulteti	

1 na VTŠ odd. gradbeništvo
1 na VTŠ odd. strojništvo

Na višjih šolah 5 štipendistov
od tega: 1 na VEKŠ odd. poslovna informatika
1 na VEKŠ odd. finance
1 na grafični šoli
2 na VAŠ — živinoreja

Na srednjih šolah 8 štipendistov
od tega: 2 na TESTŠ strojna smer
1 na srednji veterinarski šoli
2 na ESS
2 na srednji UAS
1 na tehniški živilski šoli

Štipendiramo skupno 31 študentov in dijakov s tem, da smo 3 štipendistom ukinili štipendijo zaradi neizpolnjenih pogojev študija po štipendijskih pogodbah.

b) Izredni študij zaposlenih v letu 1978

V izrednem študijskem razmerju štipendiramo 28 delavcev
od tega: 1 na doktorski dizertaciji
4 na visokih šolah
13 na višjih šolah
8 na srednjih šolah
2 na poklicni administrativni šoli

c) Poklicno izobraževanje v letu 1978

V učnem razmerju imamo 53 učencev od tega 5 učencev v gospodarstvu.

- TOZD Mesna industrija — 16 učencev
od tega: 9 učencev za poklic mesarja proizvajalca
5 učencev za poklic klavničarja
2 učenca za poklic predelovalca mesa
- TOZD Commerce — 11 učencev (3 ženske)
od tega: 8 učencev za poklic mesarja prodajalca
1 učenca za poklic trgovskega prodajalca
2 učenca za poklic kuharja
- TOZD Servis — 15 učencev
od tega: 5 učencev za poklic avtomehanika
4 učence za poklic električarja
4 učence za poklic strojnega ključavničarja
1 učenca za poklic zidarja
1 učenca za poklic mizarja
- TOZD Ptujška tiskarna — 11 učencev (2 ženski)
od tega: 4 učenci za poklic ročni stavec
2 učenca za poklic knjigotiskar
2 učenca za poklic kartonažar
1 učenec za poklic kopist montažer
1 učenec za poklic reprofotograf
1 učenec za poklic knjigovez

2.5. Delo pravne službe

V skladu s samoupravnim porazumom o združevanju temeljnih organizacij v delovno organizacijo, so temeljne organizacije prenesle opravljanje pravnih poslov in zastopanje pred državnimi in drugimi organi kot skupno nalogo v izvrševanje na nivoju delovne organizacije, kar so opravili delavci pravne službe.

Poročilo o glavnih opravilih s potrebnimi podatki o obravnavah posameznih gospodarskih prestopkov, prekrškov, disciplinskih kršitvah delavcev in o delovnih sporih pred sodišči združenega dela, so vse temeljne organizacije že sprejele in poročilo tudi obravnavale. Dodati je potrebno še to, da je pravna služba opravljala tudi potrebna pravna zastopanja v kazenskih in civilno pravnih zadevah, bodisi v primerih, ko so kršitve zakrivila naši delavci ali po zahtevkih drugih organizacij združenega dela.

Pri izdaji posameznih odločb v upravnem postopku za potrebe delovne organizacije kot celote, kot tudi v zadevah posameznih kooperantov, je pravna služba posredovala pri pristojnih upravnih organih. Sodelovala je tudi z inšpekcijskimi organi. Poglobilo se je sodelovanje med organi in vodstvi temeljnih organizacij ter pravno službo, zlasti pri reševanju sprotih zadev in odprtih vprašanj pred dokončno odločitvijo, kot tudi pri oblikovanju posameznih stališč ali mnenj. Enako sodelovanje je bilo med posameznimi službami v okviru delovne skupnosti skupnih služb.

Posebna aktivnost je bila v pravni službi na področju pravno normativnega urejanja samoupravnih aktov. V tem pogledu je bilo veliko zadolžitev, posredovanih več mnenj in zavzetih pravnih stališč. Ne nazadnje je omeniti, da so tudi posamezni delavci izkazali pravno pomoč v zadevah iz svojih medsebojnih delovnih razmerij, redkeje pa tudi v svojih osebnih zadevah.

2.6. Ljudska obramba in družbena samozaščita

V letu 1978 smo na področju obrambnih in samozaščitnih zadev dosegli nadaljnje pomembne rezultate:

Imenovana sta bila novi koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter koordinacijski štab za civilno zaščito. V vseh naših TOZD so bile sprejete varnostne ocene, dopolnjeni obrambni načrti in načrti za delovanje narodne zaščite. Izvedena je bila reorganizacija štaba civilne zaščite. Izpolnjene so bile enote CZ s številnimi obveznostmi.

V raznih oblikah usposabljanja in podružbljanja ljudske obrambe in civilne zaščite je bilo izredno zlasti naslednje:

Naše ekipe za prvo medicinsko pomoč so uspešno sodelovale v medrepubliški vaji CZ, ki je bila na področju KS Jože Potrč v Ptuju.

Na dveh tečajih za prvo pomoč se je usposobilo 12 obveznikov CZ. Delavci in kooperanti so bili o pomenu in vlogi LO in družbene samozaščite večkrat obveščeni na zborih delavcev in kooperantov ter na sindikalnih konferencah. Nad 100 delavcev je sodelovalo na seminarju o družbeni samozaščiti.

V Ptujskem perutninarju smo objavili 5 daljših sestavkov o obrambnih in zaščitnih zadevah. Nabavili smo novo dodatno opremo za enote CZ.

2.7. Stanovanjska izgradnja

Kredite za individualno gradnjo stanovanj je dobilo 52 delavcev v skupnem znesku 1.590.000 din. Prosilcev za kredite pa je bilo 110. Številke kažejo, da je med našimi delavci še veliko interesentov za gradnjo stanovanj.

2.8. Šport in rekreacija

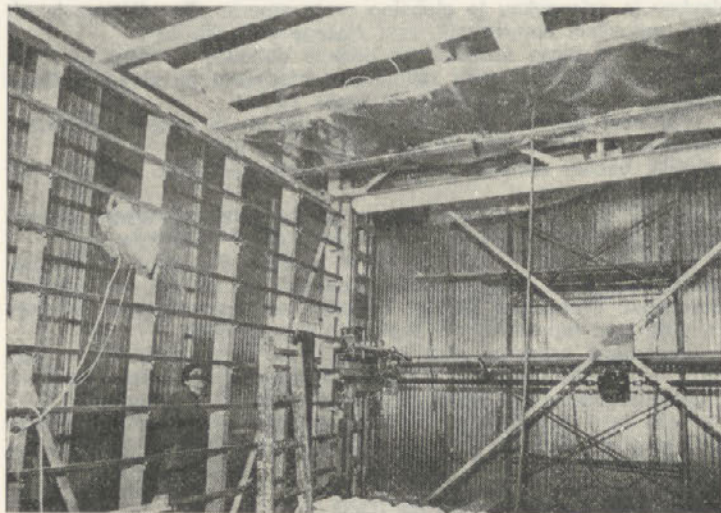
Na raznih športnih tekmovanjih je nastopilo 361 tekmovalcev, od tega 86 žensk. Dosegli so zadovoljive rezultate.

V času letnih dopustov je 121 naših delavcev z družinami letovalo na morju v petih krajih, kjer smo imeli lastne počitniške kapacitete. Vsi zaposleni delavci so dobili regres za letni dopust.

2.9. Informativna dejavnost

Glasilo Ptujski perutninar izhaja redno enkrat mesečno in seznanja naše delavce in kooperante ter upokojece s problematiko v DO.

V glasilu je največ prostora namenjenega gospodarjenju ter delu DPO. Delavci in kooperanti so seznanjeni s tekočimi problemi tudi na zborih, sindikalnih konferencah ter na sejah samoupravnih organov in DPO. V letu 1978 je bilo sej in sestankov raznih samoupravnih organov skupaj 425. Številni so bili sestanki delegacij in DPO. Delavce in kooperante smo obveščali tudi preko oglasnih desk in še na druge ustrezne načine.

Montažna dela v perutninski klavnici dobro napredujejo in pričakujemo, da bodo v kratkem končana. (Foto L. C.)

FINANČNI KAZALCI IZ ZAKLJUČNEGA RAČUNA SO TAKI-LE

Delavski svet delovne organizacije je dne 13. marca sprejel zaključni račun delovne organizacije za leto 1978. S tem je bila zaključena enomesečna aktivnost naših delavcev. Na večih nivojih so obravnavali in ocenjevali rezultate našega dela v lanskem letu. Posebna novost je bila aktivnost po sindikalnih skupinah.

V tem sestavku navajamo le osnovne kazalce o lanskem poslovanju.

Celotni prihodek in dohodek delovne organizacije

Elementi	Doseženo 1977	Načrt 1978	Doseženo 1978	Index	
				4/2	4/3
Celotni prihodek	2.281.597	2.682.976	3.034.241	133	113
Materialni stroški	2.004.008	2.402.556	2.710.840	135	113
Reklamni stroški	589	800	582	99	73
Reprezentacijski stroški	127	150	168	132	112
Dnevnice in nadomestila	2.982	1.631	3.749	126	—
Amortizacija - zakonska	30.245	41.570	44.395	146	107
Dohodek	243.646	236.269	274.507	113	116

(Nadaljevanje s 5. strani)

Rast celotnega prihodka je omogočila za 21 % večja proizvodnja, ostanek rasti pa gre na račun višjega nivoja cen.

Iz navedenih grobih podatkov izhaja nenormalno visoka rast materialnih stroškov. Vsa rast stroškov se skorajda v celoti nanaša na Tovarno krmil (koruza) in znaša din 41.000.000. Porast reprezentativnih stroškov je videti visok le v relativnih številih, sicer pa ne predstavlja pomembnejše postavke.

Povečanje amortizacije izhaja iz novih zmogljivosti Tovarne krmil; farne v Trnovcih, valilnice itd.

Relativno nizka rast dohodka je posledica že omenjenih materialnih stroškov. Planirani dohodek je presežen glede na okoliščino, da smo letni načrt sprejemali v času neugodnega cenovnega položaja. Skromna rast dohodka je povzročila, da so taki tudi elementi delitve, posebno skladi

Delitev dohodka in čistega dohodka	v 000 din		
	1977	1978	Indeks
DOHODEK	243.646	274.507	113
Davki in prispevki	38.027	39.255	103
Obresti	14.107	19.790	140
Pospešena amortizacija	13.371	9.746	73
Del doh. za del. skupnost	15.815	18.053	114
ČISTI DOHODEK	162.326	187.663	116
Osebnih dohodki	93.503	118.885	127
Osebnih prejemki	4.210	—	—
Del ČD za neposredno svobodno menjavo	2.676	2.972	111
Stanovanjski prispevek	5.679	6.430	113
Sklad skupne porabe	5.129	11.949	233
Rezervni sklad	7.148	6.432	90
Poslovni sklad — posojila	11.367	16.194	142
Poslovni sklad — za poslovanje	32.614	24.801	76

V letu 1978 beležimo viden porast obresti za kredite. Porast davkov in prispevkov je globalno vzeto zmeren. Zaradi tega je ob nižji pospešeni amortizaciji, rast čistega dohodka 16 %.

Povečana masa sredstev za osebne dohodke v višini 7,2 % je posledica večjega števila zaposlenih, predvsem pa zaradi večjega fizičnega obsega proizvodnje, ki znaša 20,7 %.

Poprečni mesečni neto osebni dohodek znaša za leto 1978 5.861 din in je za 17,6 % višji od poprečja za leto 1977.

Višji osebni dohodki so z večjo produktivnostjo kriti v višini 12,7 odstotka.

Porast sredstev za sklad skupne porabe izhaja predvsem iz sprememb glede pokrivanja stroškov za topli obrok med delom.

Poslovni sklad — del za razna posojila (za sklad federacije, energetiko, ceste, železnico, luko) znaša din 16.194.000, kar je velika obveznost. Preostanek čistega dohodka za poslovni sklad pa služi za razširjeno reprodukcijo v temeljnih organizacijah.

Omenjena sredstva smo realizirali za 24 % manj kot v letu 1977. To je relativno slab poslovni kazalec, saj je realna vrednost tega dela poslovnega sklada, v pogojih inflacije, še manjša.

Težki tržni pogoji, ki se odražajo v poslovnem rezultatu delovne organizacije, so zlasti prizadeli dohodke kooperantov. Njihovi zaslužki so nižji za 3 %.

Nekateri vrednostni kazalci po TOZD

TO	Celotni prihodek	Indeks	Dohodek	Indeks	Čisti dohodek	Indeks
Tovarna krmil	468.707	147	28.430	72	14.476	58
Perutninske farne	189.955	120	45.801	110	27.282	140
TOK	514.728	122	15.440	107	7.579	95
Mesna industrija	749.989	122	80.229	110	55.439	112
Servis	59.128	134	33.550	145	26.708	144
Commerce	1.007.621	146	40.267	141	29.558	139
Ptujška tiskarna	26.046	140	16.288	143	13.422	147
Skupne službe	18.066	114	14.504	113	13.199	111
SKUPAJ	3.034.240	133	274.509	113	187.663	116

Kazalci po temeljnih organizacijah so posebno ugodni za TO Servis in za Commerce, izven perutninskega področja pa za Ptujško tiskarno, ki bistveno povečuje proizvodnjo že tretje leto.

Fizični obseg proizvodnje in produktivnost dela

TO	Indeks obsega proizvodnje leto 1977	Indeks plan 1978	Produktivnost dela
Tovarna krmil	128	102	112,8
Perutninske farne	126	97	108,3
TOK	119	108	122,4
Mesna industrija	115	107	111,4
Servis	110	104	101,4
Commerce	123	108	106,4
Ptujška tiskarna	114	103	105,6
SKUPAJ DO	120,7	107,4	111,9

Obseg proizvodnje iz leta 1977 so povečale vse temeljne organizacije. Posebno visoko rast imata Tovarna krmil in Perutninske farne. Pri teh dveh TO gre za pričetek obratovanja novih zmogljivosti. Toda kljub temu niso Perutninske farne dosegle načrtovane proizvodnje za leto 1978. Gre za izpad proizvodnje dan starih piščancev v valilnici.

Poleg rasti proizvodnje je drugi kvaliteten kazalec poslovanja povečanje produktivnosti dela. Poprečno je produktivnost dela porasla za 11,9 %.

ZAKLJUČNA OCENA

Delavski svet delovne organizacije je tako-le strnjeno ocenil poslovanje za leto 1978 in podal napotke za bodoče delo:

Delavci in kooperanti delovne organizacije Mesokombinat Perutnina Ptuj smo v letu 1978 dosegli pomembne uspehe. Sprejeli smo številne samoupravne akte in s tem svojo organiziranost in delovanje v dokajšnji meri približali smotrom, ki smo jih v naši družbi določili v Zakonu o združenem delu.

Načrtovane cilje za leto 1978 smo v glavnem dosegli. Raven proizvodnje leta 1977 smo presežili za 20,7 %, načrtovano raven za 7,4 %, pri čemer pa je bilo le za 7,2 % več zaposlenih. To je vsekakor uspeh glede na probleme, ki smo jih imeli v začetku leta v proizvodnji in glede na posledice, ki jih je povzročil požar.

Načrtovane vrednostne poslovne kazalce za leto 1978 smo sicer dosegli, vendar le-ti ne pomenijo dobrih rezultatov, ker smo načrt sprejemali v najbolj neugodnem cenovnem trenutku.

Do delne korekcije cen in intervencije države z živinsko krmo je prišlo šele v drugem polletju. Tudi s povečano proizvodnjo za 21 % in povečano produktivnostjo za 12 % nismo mogli nadomestiti višjih stroškov za koruzo. Posledica takih zunaj okolščin v poslovanju se je pokazala v poslovnem skladu, ki je v delu, ki ostane za poslovanje temeljnih organizacij za 24 % nižji.

Na splošno pa vendarle ocenjujemo, da je poslovni rezultat za leto 1978 glede na vse objektivne notranje in zunanje okoliščine, dober. Naši delovni napori so v veliki meri vplivali, da smo ohranili še primeren nivo ekonomije ne glede na gibanje indeksov.

V letu 1979 bomo nadaljevali z dosedanjim načinom dela. Povsod bomo morali zaostri odgovornost. Požarna varnost, zdravstvena varnost v perutninski proizvodnji in varnost družbenega premoženja in dela nasploh morajo v naši DO biti deležni večje pozornosti in odgovornosti.

Pri nadaljnjem delu bomo poleg stalnega povečanja fizičnega obsega proizvodnje morali zaostrovati odgovornost za kvaliteto in za normative ter tako vplivati na dohodek.

Sprejeti moramo ukrepe, s katerimi bomo v večji meri obvladovali tržišče surovin.

Na področju prodaje mora TO Commerce racionalizirati prodajne poti ter zagotoviti rentabilno poslovanje sleherne prodajalne.

V naši DO moramo izboljšati tudi informacijski sistem kot osnovo za sprejemanje boljših samoupravnih in poslovnih odločitev.

V novo upravno zgradbo bi se morali vseliti že lani ob 29. novembru. Pa se je zataknilo. Najprej so začetek del dolgo časa onemogočale arheološke raziskave (poročali smo že, da so bile na tem prostoru nekatere pomembne najdbe). Ko so dela končno stekla pa je gradbenike prehitela deževna jesen 1977. leta, zato jim je nagajala voda pri gradnji temeljev. Tudi nadaljnja gradnja je bila precej počasna. 14. marca pa so končno le postavili jelko na vrh zgradbe.

Upajmo, da bodo sedaj dela hitreje stekla in se bomo še letos vselili. (Foto L. C.)

Konferenca OO sindikata aktivno koordinira delo OO

Dne 14. 3. 1979 smo na razširjeni seji predsedstva Konference OOS razpravljali o stališčih republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o pridobivanju in razporejanju dohodka ter uveljavljanju načel delitve po delu in rezultatih dela.

Mnenja smo bili, da imamo vsebinsko stališče v bistvu že zajeto v naših samoupravnih aktih, tako v Samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov delavcev temeljnih organizacij in delovne skupnosti skupnih služb in v Pravilnikih o razporejanju dohodka in čistega dohodka ter osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe ter drugih osebnih prejemkov delavcev temeljne organizacije in skupnih služb.

Iz vsebine razprav o stališčih bodo republiški skupščinski organi skupaj s sindikati in ostalimi organi pripravili Družbeni dogovor o uresničevanju načel delitve po delu in rezultatih dela. V družbenem dogovoru bi morala biti jasno opredeljena vsa ostala delitvena razmerja, pravzaprav opredeljeni ostali kriteriji, pogoji, osnove in merila, ki so bili do sedaj zajeti v sindikalni listi.

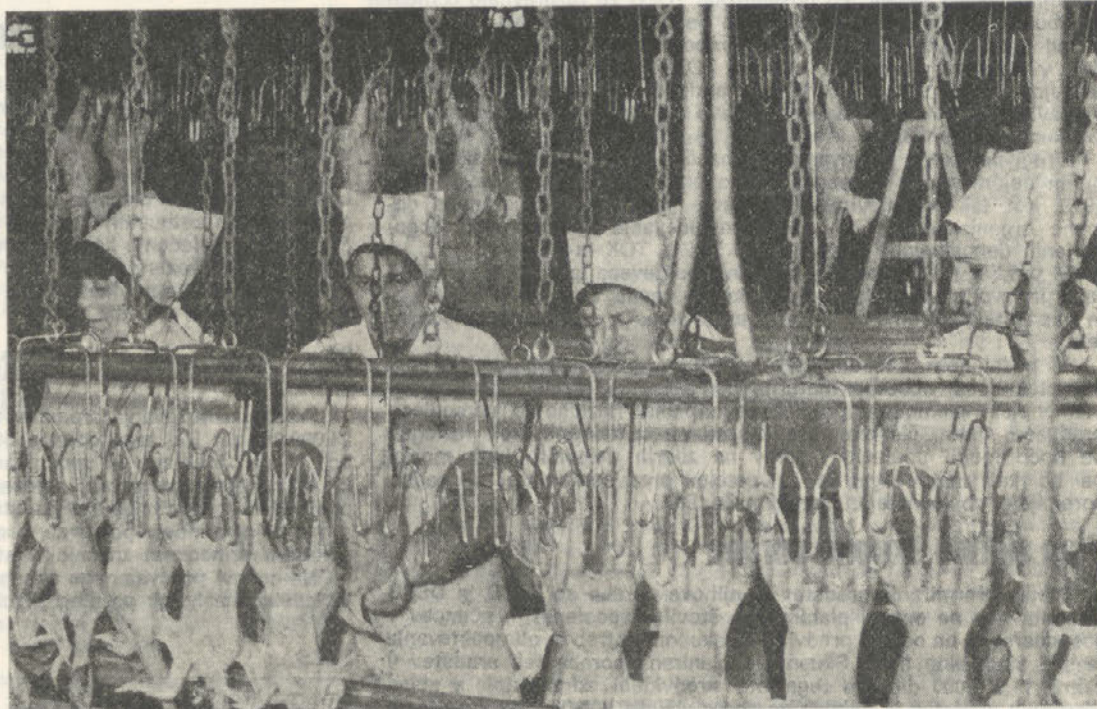
Analiza gospodarjenja — nenehna akcija sindikata

Razprava o izhodiščih je potekala še do konca meseca marca. Aktivnost v sindikatih pa mora biti še posebej usmerjena k doslednemu oresničevanju načel delitve po delu in gospodarjenja z družbenimi sredstvi v skladu z ustvarjenim dohodkom. S tem namenom se nadaljuje naša akcija analize gospodarjenja, kot smo zapisali že v prejšnji številki našega glasila.

Pred nami je tudi 3-mesečni obračun. Pregledati bomo morali ali v temeljnih organizacijah že uresničujemo sklepe, sprejete v mesecu januarju in februarju ter kako smo gospodarili v prvih treh mesecih letošnjega leta. Na seji smo razpravljali tudi o članarini.

Republiški sindikat je namreč v teh dneh dal v razpravo predlog Pravilnika o financiranju in finačno materialnem poslovanju Zveze sindikatov Slovenije. Na seji smo se seznanili s predloženim gradivom in ugotovili, da ni pravilno, če se bo zmanjšal del članarine, namenjen za osnovne organizacije sindikata in občinske sindikalne svete, ter povečala članarina za namene Zveze sindikatov Slovenije in Jugoslavije.

Razprava je segla tudi na raziskovalno področje.

Delo ob traku je zahtevno in naporno

(Foto L. C.)

Dne 19. 2. 1979 se je sestala v Perutnini skupaj z nekaterimi predstavniki naše delovne organizacije Komisija za inventivno dejavnost pri občinskem svetu ZS Ptuj. Konferenco OOS so zadožili, da takoj imenuje iniciativni odbor, ki mora do srede aprila speljati akcijo za formiranje Komisije za inventivno dejavnost na nivoju delovne organizacije. Izboljševanje delovnih postopkov in tehnologije je v našem skupnem interesu. Na osnovi določil v Pravilnikih o razporeditvi čistega dohodka je potrebno pripraviti Pravilnik o inovacijah in Pravilnik o nagrajevanju inovacij. S tem bi vsekakor spodbujali večjo ustvarjalnost pri delu in pripomogli k večjemu dohodku.

Inovacijam več skrbi

Na naši seji smo imenovali komisijo za inovacije v DO. Za predsednika je bil izvoljen Ciril VARGA, DSSS, ki je tudi član Komisije za inovacije pri občinskem sindikalnem svetu. Ostali člani pa so še:

Anton PIŠEK
TOZD Tovarna krmil
Anton MEDVED
TOZD Perutninske farme
Čedomir ŠAJBER
TOZD Mesna industrija
Ludvik ŠERUGA
TOZD Servis
Andrej BOŽIČ
TOZD Commerce
Ivan AMBROŽ
TOZD Ptujška tiskarna
Slavko VESENJAK
TOZD Kooperacija

Komisiji želimo pri delu čim več uspehov.

V mesecu marcu in aprilu bomo v delovni organizaciji obravnavali in sprejemali II. del Samoupravnega plana poslovanja za leto 1979. Naloga osnovnih organizacij je, da se čim aktivneje vključijo v razpravo in seveda, da poskrbijo za pozitivno razpravo v svojih sredinah.

V zvezi s planiranjem je bilo iz javnih občil verjetno že zaslediti, da se v letošnjem letu pričnejo aktivnosti za pripravo in sprejem novega srednjeročnega plana za obdobje 1981—1985. Centralni delavski svet je imenoval komisijo, ki je odgovorna za pripravo, izdelavo in predložitev srednjeročnega in dolgoročnega plana razvoja delovne organizacije. V komisiji je tudi predstavnik naše konference, in to Alojz TOVORNIK TOZD Commerce.

Priznanje najboljšim

Vsako delo zahteva svoje plačilo. To je sicer geslo, ki pa ga vendar hočemo tudi uresničevati. Tako bi naj bilo nagrajeno vzorno delovanje OOS TOZD Perutninske farme. Predsedstvo konference OOS Perutnine je sprejelo sklep, da to OOS predlagamo za podelitev srebrnega znaka sindikata, ki se podeljuje ob prazniku dela 1. maja. Delo te organizacije je učinkovito, poteka po delovnih skupinah, organizirano vključujejo mladino, in še in še bi lahko naštevali.

Ko smo že pri praznovanju 1. maja, se moramo spomniti tudi, da smo na letnih konferencah

OOS v predloženem planu dela zapisali, da bomo v Perutnini v počastitev prvomajskega praznika organizirali večjo proslavo. Obljuba dela dolg! Komisija za kulturo pri konferenci je pripravila predlog. V gledališču bomo počastili praznik z naslednjim programom: pevski zbor Perutnine bo pripravil krajši spored, v nadaljevanju pa nam bo amaterska skupina pri Svobodi Ptuj zaigrala trodejanško: O BUDNEM STRAŽNIKU, SALAMANSKI JAMI in DVEH JEZIČNIKIH — španskega pisatelja CERVANTESA, pisca slavnega romana o DON KIHOTU. V predvideni komediji je prikazana ženska preračunljivost in donkihotska vojaška samovšečnost. Avtor se ponorčuje tudi iz praznovanja ter iz namišljenega učenjaštva in ženske jezikovnosti.

Vabimo vse delavce, da se proslave udeležijo v čim večjem številu, da bomo množično proslavili naš praznik — praznik dela. Dan, katerega smo izbrali za skupno proslavo, je 25. april.

Na razširjeno sejo so bili povabljeni razen članov predsedstva konference tudi sekretarji osnovnih organizacij ZK, vodilni delavci ter predstavnike mladine. Žal pa ugotovljamo, da se sej udeležujejo samo člani konference, ostali pa se našemu vabilu bolj slabo odzivajo. V bodoče pričakujemo boljše sodelovanje, kateremu je osnova skupno pripravljane akcij, povezano delovanje, kajti samo tako bo naše delo lahko kvalitetnejše in bomo lahko ob zaključku leta v poročilih zapisali, da smo sklepe, sprejete na delovnih konferencah, tudi izvršili. Erika MIHELAC

Predlog drugega dela plana poslovanja še vedno v razpravi

V začetku marca je bil dan v razpravo predlog drugega dela plana poslovanja (finančni plan) za leto 1979, ki ga je pripravil razvojno-planski sektor. Po posameznih TOZD že razpravljajo o njem na zborih delovnih ljudi. Upamo, da se bodo delavci aktivno vključevali v razpravo. S predlaganimi pripombami in dopolnili ga bodo dali v sprejem delavskim svetom TOZD. Na osnovi dopolnil bo razvojno-planski sektor do 15. aprila dokončno uskladal posamezne postavke plana in ga dal v obravnavo in sprejem centralnemu delavskemu svetu DO.

Drugi del plana poslovanja je finančno ovrednoten in usklajen s prvimi deloma plana fizičnega obsega proizvodnje in storitev v letu 1979. Kot tak predstavlja nadaljevanje poslovne politike naše delovne organizacije in omogoča uresničevanje samoupravno dogovorjenih dohodkovnih odnosov med TOZD, TOK in DSSS.

V predlogu finančnega plana je upoštevana predvidena fizična rast proizvodnje za 11,4 %, povečanje števila zaposlenih za 4,6 % in vse ostale spremembe, ki so predvidene v tekočem poslovnem letu.

V nadaljnjem besedilu sestavka bom poskušal podati kratek povzetek dokaj obsežne materije in na kratko razčleniti nekaj pomembnejših elementov predloženega plana. Razlaga je namenjena predvsem tistim članom naše DO, ki se iz kakršnih koli razlogov ne bodo mogli udeležiti razprav na zborih delovnih ljudi, morda pa bo kaj zanimivega še za ostale, predvsem tiste, ki redno spremljajo poslovanje in razvoj naše DO.

Plan sklada skupne porabe

Predlog formiranja sredstev in njihove porabe po TOZD in DSSS je sestavljen na osnovi planiranega števila zaposlenih in učencev v gospodarstvu, na osnovi predvidenih skupnih potreb in ob upoštevanju lanske sindikalne liste. Skupno je planirana poraba teh sredstev v višini 11.964.000 din. Od tega sta predvideni združevanje v sklad združenih sredstev in njihova poraba v višini 2.107.000 din, in sicer:

Plan združevanja po TOZD	
Tovarna krmil	110.000 din
Perutninske farme	255.000 din
Mesna industrija	651.000 din
Servis	242.000 din
TOK Kooperacija	307.000 din
Commerce	340.000 din
Ptujska tiskarna	57.000 din
DSSS	145.000 din
SKUPAJ	2.107.000 din

Plan porabe sredstev	
Letne nagrade upokojenecem (1.500 din na upokojenca)	88.000 din
Socialna pomoč, smrt, elementarne nesreče	12.000 din
Ziviljenjsko zavarovanje	840.000 din
Stroški letovanja	230.000 din
Praznični dnevi in ostale proslave	257.000 din
Nagrade za posebne zasluge pri razvoju samoupravljanja	50.000 din
Dotacije sindikalni konferenci	300.000 din
Dodatcije društvu in šolam	30.000 din
Prispevek krajevni skupnostim (TOZD Kooperacija)	250.000 din
Zdravstveni preventivni pregledi	50.000 din
SKUPAJ	2.107.000 din

Regres za letni dopust v skupnem znesku 2.500 din po osebi je planiran v dveh delih, in sicer: 1.900 din za izplačilo posameznikom in 600 din za nove počitniške kapacitete. Sredstva za pokrivanje družbene prehrane so pravtako planirana v dveh delih, in sicer je predvideno 2.738.000 din za kritje razlike iz leta 1978 ter delež v višini 50 % za leto 1979 v znesku 2.711.000 din. Na osnovi planirane vsote v letu 1979 je predvideno kritje cene obroka, ki bo od 1. marca 1979 stal 19 din, v višini 14 din iz sklada skupne porabe, ostalih 5, din po obroku pa bo plačal vsak koristnik sam.

Jubilejne nagrade so planirane v višini 250.000 din, odpravnine pa v višini 45.000 din. Pri tem je upoštevano predvideno število upravičencev v letu 1979.

Plan združevanja sredstev stanovanjskega prispevka (del, ki pripada TOZD) in plan porabe teh sredstev bi bil naslednji:

Združevanje sredstev	
Iz stanovanjskega prispevka	3.200.000 din
Iz anuitet za kredite delavcev	560.000 din
SKUPAJ	3.760.000 din

Plan porabe	
Za anuitete stanovanjskih kreditov	480.000 din
Za izgradnjo stanovanj v družbeni lastnini	780.000 din
Posojila delavcem za individualno gradnjo	2.500.000 din
SKUPAJ	3.760.000 din

Plan sredstev za ekonomsko propagando in reprezentanco

Plan sredstev za reklamo in propagando znaša 800.000 din, kar je za 38 % več, kot je bilo porabljeno v letu 1978. To povečanje je predvideno na osnovi povečanega obsega prodaje izdelkov in zahtev po kvalitetnejši ekonomski propagandi. Reprezentančni stroški so planirani v višini 180.000 din in so za 2,1 % višji kot v letu 1978.

Plan materialnih stroškov

Osnova pri planiranju vkalkuliranih materialnih stroškov so bili normativi porabe po enoti proizvoda ali storitve, ovrednoteni na osnovi zatečenih cen, opravljanje analiz stroškov iz leta 1978 in ob upoštevanju napovedanih podražitev. Ker teh normativov ni, pa so bili upoštevani poprečni zatečeni stroški, povečani za 8—10 %. Izjemen primer je planska cena koruze v višini 4,20 din, ki je nižja od poprečnih zatečenih cen. Njeno nižjo ceno utemeljujemo s pričakovanjem določenih količin iz intervencijskega uvoza ter iz zveznih in republiških rezerv. Predvidene so tudi substitucije (nadomestki) koruze z drugimi surovinami (sirk, da bi tako v poprečju lahko dosegli predlagano ceno 4,20 din za kg).

Plan združevanja sredstev za storitve DSSS

Predlog združevanja sredstev za storitve DSSS je podan v višini 24.000.000 din (od tega odpade 800.000 din za reklamo in propagando). V tem predlogu je upoštevano predvideno povečanje stroškov, ki se nanašajo na porast splošnih stroškov, povečanje števila zaposlenih strokovnih kadrov in stroškov, ki jih pričakujemo v zvezi s selitvijo v nove poslovne prostore. V primerjavi s planiranim celotnim prihodkom znašajo ti stroški 0,68 %.

Na osnovi predvidenega obsega del in uslug za posamezne TOZD je izdelan naslednji predlog združevanja sredstev za DSSS:

TOZD	Znesek	Delež v %
Tovarna krmil	4.430.000	18,4
Perutninske farme	3.210.000	13,4
Mesna industrija	6.770.000	28,2
Servis	2.060.000	8,6
Commerce	6.450.000	26,9
TOK Kooperacija	800.000	3,3
Ptujska tiskarna	280.000	1,2
SKUPAJ	24.000.000	100

Plan sredstev za osebne dohodke

Predlog je izdelan na osnovi potrebnega dela, sedanjih ocen in tako določene vrednosti točke 13 din. Ta vrednost je mišljena kot kalkulaturna postavka in je za 8,3 % višja od njene sedanje vrednosti. Delitev teh sredstev med letom bo odvisna od višine doseženega dohodka, fizičnega obsega proizvodnje, kot tudi od samoupravno dogovorjenih meril, katerih osnova so individualna prizadevanja posameznikov in sistem nagrajevanja po delovni uspešnosti.

Plan investicijskega in rednega vzdrževanja

Stroški investicijskega in rednega vzdrževanja iz leta v leto naraščajo. Vzrok temu je večanje proizvodnje, večja iztrošenost sredstev — predvsem opreme, visoke cene gradbenih in obrtniških uslug, v veliki meri pa tudi premajhna pažnja neposrednih proizvajalcev, ki upravljajo s temi sredstvi. Primerjava kaže, da je bilo v letu 1978 za investicijsko vzdrževanje porabljeno 10.697.500 din, za redno pa 8.448.000 din; skupno torej 19.145.500 din. v letu 1979 pa je za investicijsko vzdrževanje predvideno 15.401.000 din in za redno 12.970.000 din. Skupno je to 28.371.000 din, kar je za 48 % več kot v letu 1978.

Plan amortizacije

Amortizacija je planirana na osnovi predpisanih amortizacijskih stopenj ob upoštevanju predvidenega izmenskega dela in vkalkulirana v višini 55.669.000 din. Poleg redne je obračunana še pospešena amortizacija v skupni višini 9.650.000 din, da bi tako zagotovili realnejše odpise in preprečili ekonomsko in tehnično zastarevanje osnovnih sredstev. Skupni znesek obračunane amortizacije je 65.319.000 din in je za 24,7 % višji od lanskoletnega.

Plan internih prevzemno-prodajnih cen

Predlog je formiran na osnovi planskih cen vseh naših proizvodov in storitev (vključno s vkalkuliranim dohodkom), ter vkalkuliranim dohodkom II. Pri planskih kalkulacijah za interne prevzemno-prodajne cene so upoštevani materialni stroški, amortizacija in

vkalkulirani del dohodka II. TOZD Commerce ustvarja dohodek na osnovi obračunanih procentov od realizirane prodaje (marža). Interne prevzemno-prodajne cene so mišljene kot obračunska postavka za začasni obračun prometa in dohodkovne odnose med TOZD, končno vrednost pa bo ugotavljalo računovodstvo ob periodičnih in zaključnih računih.

Plan investicij

Predlog je izdelal investicijski oddelek ob upoštevanju predlogov posameznih TOZD. Obravnavane so bile vse želje posameznih TOZD, vendar jih ni mogoče v celoti uresničiti, saj je celotni znesek tako visok, da zanj ni mogoče zagotoviti dovolj sredstev. Zato je plan investicijskih naložb za leto 1979 razdeljen na A in B program. V A programu so zajete vse tiste naložbe, ki so predvidene s srednje-ročnim planom. B program pa zajema vse predloge TOZD in TOK in je po prioriteti razdeljen na prednostne in manj nujne naložbe. Glede na to je obveljal predlog, da bo odbor za gospodarstvo v skladu s razpoložljivimi sredstvi sproti odobral prioriteten vrstni red posameznih naložb. Potrebna sredstva za posamezne investicije bo odobral samoupravni organ TOZD.

Planirani družbeni produkt

To je osnova za uresničevanje dohodkovnih odnosov med TOZD. Plan skupnega družbenega produkta za perutninsko smer v znesku 286.383.000 din je izdelan tako, da je k internemu družbenemu produktu posameznih TOZD dodan dohodek II v višini 30.000.000 din in dohodek III v višini 11.000.000 din, in to v razmerjih, s katerimi so TOZD udeležene v Internem družbenem produktu. Za celotno delovno organizacijo znaša planirani družbeni produkt 335.263.000 din, delitev v perutninski dejavnosti pa je naslednja:

TOZD	Interni družbeni produkt	% udeležbe	Družbeni produkt
Tovarna krmil	31.770	13	37.100
Perutninske farme	58.986	24,1	68.867
Mesna industrija	69.632	28,4	81.276
Servis	34.969	14,1	40.750
Commerce	39.971	16,2	46.613
Kooperacija Hajdina	10.055	4,2	11.777
SKUPAJ	245.383	100	286.383

Zaključek

S predloženim finančnim planom poslovanja je podana splošna finančna orientacija, ki omogoča nemoteno uresničevanje samoupravnih dohodkovnih odnosov v naši DO. Planirani pričakovani poslovni rezultati kljub nižji planski ceni koruze niso preveč ugodni. Tako bi naj znašal obseg skupnega prihodka 3.520.271.000 din, kar je le za 16 % več kot v letu 1978.

Dohodek je planiran v višini 279.594.000 din čisti dohodek pa v višini 185.226.000 din. Planirani rezervni sklad znaša 6.367.000 din, sklad skupne porabe 12.900.000 din in poslovni sklad 8.157.000 din, medtem ko je celotna akumulacija ocenjena na 14.524.000 din.

Glede na to in na probleme, ki se javljajo že v začetku poslovnega leta, bo potrebna še posebne prizadevnosti vseh, da bomo zagotovili uspešno poslovanje. Nenehna stabilizacijska prizadevanja v naši družbi morajo veljati tudi za našo delovno organizacijo, vsak posameznik pa mora k temu prispevati svoj delež in tako dokazati visok nivo samoupravne zavesti.

Rast produktivnosti, zmanjšanje stroškov poslovanja, ekonomsko in družbeno smotno upravljanje sredstev družbene reprodukcije ter stalno prilagajanje zahtevam domačega in zunanega tržišča nam morajo biti osnovne smernice. Le tako bomo lahko kljub številnim zunanjim dejavnikom (predvsem nestalne cene na nabavnem tržišču surovin), zadostili planu in ob preseganju planskih postavk zagotovili še večjo socialno varnost vseh naših delavcev in kooperantov.

Tone ČEH

IZ ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH

Zakon o delovnih razmerjih govori v 20. členu o delovni zmožnosti, pridobljeni z delom. K taki delovni zmožnosti šteje zakon tisto pridobljeno strokovnost ter razvite spretnosti in psihofizične sposobnosti, ki si jih je delavec pridobil oziroma razvil zlasti z uspešnim opravljanjem del oziroma nalog in s trajnim izobraževanjem ob delu ter je z doseženimi delovnimi uspehi dokazal, da je usposobljen za opravljanje konkretnih del oziroma nalog. V 43. členu istega zakona je določeno, da se zmožnost za opravljanje določenih del oziroma nalog ugotavlja na način in po postopku, ki ga določa samoupravni splošni akt temeljne organizacije.

Iz določila zakona torej izhaja pooblastilo, da se v Pravilniku o delovnih razmerjih določi način in postopek za ugotovitev zmožnosti delavca za opravljanje določenih del oziroma nalog. Pri tem je potrebno delavcu omogočiti, da se izobražuje ob delu in tako poleg praktičnega znanja pridobiva tudi teoretično znanje.

Določilo zakona se v praksi uporabi v primeru, če hočemo delavca razporediti na določena dela oziroma naloge, za katera se zahteva drugačno znanje in delovne izkušnje od tistih, ki jih delavec ima. Če v pravilniku takšen postopek ni predpisan, ne more noben organ priznati delavcu po prosti presoji, da si je z delom pridobil tiste zmožnosti, o katerih govori 20. člen zakona. V pravilniku mora biti tudi določen organ, ki preverja delavčeve delovne sposobnosti

in tudi postopek za preizkus delavčevega praktičnega znanja.

Nezakonita in nepravilna je praksa, da se delavcu prizna po enem ali več letih praktičnega dela posebna delovna izkušnost brez preverjanja praktičnega in teoretičnega znanja in brez vnaprejšnjega določenega postopka oziroma načina preizkusa znanja, opisanega v pravilniku. V praksi se namreč na ta način priznava delavcu večja strokovna usposobljenost, čeprav ta njegova praktična izkušnost ni na pravilen način verificirana. Ravno za to verifikacijo delavčeve izkušnosti pooblašča zakon temeljne organizacije, da to rešijo v svojih aktih s predpisi in po določenem postopku. Tašen postopek namreč omogoča delavcem vpogled v pravilnost in demokratičnost odločanja o neodtujljivih pravicah delavcev, kamor nedvomno spada pravica in dolžnost delavca, da se izobražuje ob delu, praktično in teoretično. Zato ni mogoče delavcu priznavati z delom pridobljene strokovnosti samo na podlagi zakona, saj bi to pomenilo, če tudi o tem odloča po pravilniku pooblaščen organ, arbitrarnost in neenakopravnost.

Odločitev pristojnega organa, s katero ta po predpisanem načinu in postopku prizna delavcu z delom pridobljeno strokovnost, ima samo interni značaj. V naši zakonodaji pa poznamo več primerov, ko so posamezne izobraževalne ali druge organizacije pooblaščen za preverjanje znanja o pridobljenih izkušnjah delavca z delom ter imajo njihova spričevala oziroma potrdila o op-

pravljenih izpitih širšo veljavo, podobno kot pri rednem izobraževanju (npr. izpit za kurjača, izprašanega gasilca npd.).

Praktične izkušnje nakazujejo rešitve tega vprašanja, pa tudi probleme, zlasti pri prerazporeditvi delavčevega dela in pri sklepanju delovnega razmerja, kjer se za opravljanje določenih del oziroma nalog zahtevajo od delavca posebne delovne zkušnje. Največkrat skušamo najti rešitev v tem, da po določeni delovni dobi priznavamo delavcu polkvalifikacijo in ga s tem tudi bolje nagradujemo za njegovo delo z namenom, da se uresničijo postavljene planske naloge in poveča produktivnost dela. Pri prerazporeditvi često subjektivno ocenjujeta delavca, njegove z delom pridobljene strokovnosti in spretnosti ter psihofizične sposobnosti, njegov nadrejeni delavec in organ upravljanja, ki na podlagi take ocene delavca tudi prerazporedi iz ene delovne enote v drugo ali iz ene temeljne organizacije v drugo oziroma v delovno skupnost. Take rešitve so v praksi sicer nujne zaradi pomanjkanja strokovnega kadra, vendar so v večini primerov postopki nepravilni. Nepravilnost se kaže v tem, da niso upoštevani predpisani postopki preverjanja, ali delavec dejansko izpolnjuje predpisane pogoje za opravljanje določenih del oziroma nalog, ki so opisane v pravilniku o razvidu del oziroma nalog.

Praktična razlaga nepravilnosti pri sklepanju delovnega razmerja sledi iz primera, če se na objavo prostih del oziroma nalog

prijavita dva kandidata, od katerih ima prvi predpisano strokovno izobrazbo in določeno dobo praktičnega dela, drugi pa nima v celoti predpisane strokovne izobrazbe (npr., da mu manjka samo diploma), ima pa z delom pridobljene izkušnje v več delovnih organizacijah.

Če se organ v temeljni organizaciji odloči za sprejem drugega kandidata, mora pred sklenitvijo delovnega razmerja preizkusiti na način in po postopku, kot ju določa samoupravni akt, delavčeve z delom pridobljene sposobnosti in strokovnost za opravljanje v objavi opisanih prostih del oziroma nalog. Če delavec takega znanja ali sposobnosti oziroma strokovnosti ne pokaže, ali če v samoupravnem aktu način in postopek ugotavljanja nista predpisana, takšen kandidat ne more biti izbran oziroma je njegova izbira ali sklenitev delovnega razmerja nezakonita.

V podobnem primeru je sodišče združenega dela zavrnilo zahtevek temeljne organizacije, ker je zatrjevala, da izbrani kandidat izpolnjuje v objavi zahtevane pogoje s tem, da ima bogate delovne izkušnje in je strokovno usposobljen, saj njegovo praktično znanje nadomešča manjkajočo stopnjo predpisane strokovne izobrazbe. Sodišče je ugotovilo, da temeljna organizacija v svojem aktu ni imela predpisanega načina in postopka za ugotavljanje delavčeve z delom pridobljene strokovnosti in da je bil sklep o izbiri kandidata sprejet le ob neposredni uporabi določila 20. člena Zakona o delovnih razmerjih, kar pa je nepravilno.

Franc POTOČNIK

Razširjena seja koordinacijskega štaba za civilno zaščito

Dne 13. marca 1979 je bila v naši DO razširjena seja koordinacijskega štaba za civilno zaščito. Poleg članov koordinacijskega štaba so se udeležili seje tudi načelniki štabov CZ v TOZD, predsednik delavskega sveta DO Drago Čater, in predsednik koordinacijskega odbora za LO in družbeno samozaščito Jakob Butolen.

Na seji so bile obravnavane smernice za pripravo predloga programa dela koordinacijskega štaba in štabov CZ v TOZD za leto 1979.

Štab je obravnaval tudi predlog finančnega plana za nabavo opreme civilne zaščite in za dejavnosti civilne zaščite v letu 1979.

V smernicah za sprejem programa dela je štab upošteval oceno sedanjega stanja ter stopnjo usposobljenosti in materialne opremljenosti štabov in enot CZ.

V obravnavi programa dela je bila poudarjena potreba po večjem sodelovanju z občinskimi štabom za CZ, občinsko požarno skupnostjo in štabi CZ v KS zaradi koordinacije načrtovanja, usposabljanja obveznikov CZ in organiziranja skupnih akcij pri zaščiti in reševanju v primer elementarnih in drugih hudih nesreč.

V programu dela so konkretne zajete nekatere pomembnejše naloge, in sicer:

- stalno izpopolnjevanje enot CZ;
- izvedba gasilskega tečaja in tečaja za prvo medicinsko pomoč;
- organizacija seminarja za vse člane novo ustanovljenih štabov CZ;
- priprava in izvedba praktične reševalne vaje v okviru DO v letu 1979;

— izvajanje akcije »Nič nas ne sme presenetiti«;

— izpopolnitev obrabnih načrtov civilne zaščite;

— proučitev možnosti zaklanjanja delavcev in usposobitev obstoječih zaklonišč v TOZD;

— nabava zaščitne in reševalne opreme civilne zaščite v letu 1979;

— ureditev skladišč in razdelitev opreme civilne zaščite na sedežih posameznih štabov;

Poleg navedenih so določene v programu dela štabov CZ še nekatere druge naloge za nadaljnji razvoj civilne zaščite v DO.

Pri uresničevanju sprejetega programa dela bodo morali štabi CZ tesneje sodelovati z družbenopolitičnimi organizacijami v TOZD, predvsem z osnovnimi organizacijami ZK in sindikata v smislu sklepov in resolucij, sprejetih na nedavnih kongresnih ZK in sindikata v zvezi z nadaljnjim uresničevanjem koncepta SLO.

Prav tako se bodo morali v izvajanje sprejetega programa bolj aktivno vključiti tudi samoupravni organi, predvsem pa odbori za LO in DS, v okviru katerih delujejo štabi za CZ. Obrambne priprave in podružabljanje varnosti in zaščite so sestavni deli pravic in dolžnosti samoupravnih organov, zato se bodo morali leti zavzemati za dosledno uresničitev nalog, sprejetih v programu dela štabov za CZ.

V letu 1979 je ponovno ena od zelo pomembnih nalog nadaljnje podružabljanje varnosti ter osveščanje in usposabljanje delavcev, da bodo kot ustvarjalci materialnih dobrin sposobni v miru ali ob morebitni agresiji varovati in reševati življenja in dobrine, ki jih ustvarjajo.

Jakob DIVJAK

Perutninarska ekipa prve medicinske pomoči v »reševalni akciji« (Foto: Langerholc)

Vaš delegat poroča

V razpravah o materialih za 11. sejo zbora združenega dela skupščine občine Ptuj so delegati našega kolektiva zavzeto razpravljali. Kot že mnogo krat so tudi tokrat imeli tehtne pripombe.

Delegati našega kolektiva so na zahtevo delavcev postavili delegatsko vprašanje: »Kakšne bodo sankcije proti odgovornim institucijam, ki niso izpolnile svojih obveznosti do finansiranja šolskega prostora v občini.« »Ker se bo gradnja zaradi kasnitve podražila za okrog 30 % bo seveda potrebno to nadoknaditi. Poleg tega so zahtevali odgovor zakaj Projektivni biro Ptuj zamuja s pripravo projektne dokumentacije.« Konferenca delegacij PP je na to sejo delegirala Lojzeta Cajnka

Na osnovi te zahteve je skupščina sprejela sklep:

1. Zbor zadoljuje izvršni svet Skupščine občine Ptuj, da po prejeti informaciji od gradbenega odbora pripravi dopolnilno poročilo o podvzetih sankcijah do tistih, ki niso spoštovali samoupravnega sporazuma glede združevanja sredstev, kakor tudi TOZD — izvajalcev del izgradnje šolskega prostora, ki niso spoštovala pogodbenih obveznosti ter ga posreduje zborom občinske skupščine.

2. Zbor zadoljuje Projektivni biro Ptuj, da pripravi obširnejše poročilo o vzrokih zamud priprave projektne dokumentacije za investicijsko izgradnjo šolskega prostora v občini Ptuj.

Sklep je soglasno sprejet.

Seminar za mlade samoupravljalce

Na predlog konference sindikata DO sem obiskal seminar ZSS in ZSMS, ki je bil na Bledu od 11. 12. 1978 do 25. 2. 1979.

Namen seminarja je bil pridobiti čim več teoretičnega znanja o delovanju DPO in v iskanju možnosti, kako to pridobljeno znanje prenesti v prakso. Poudarek je bil na delovanju sindikatov v TOZD. Seminar je bil 17. po vrsti. Na njem nas je sodelovalo 40 slušateljev. Poprečna starost udeležencev je bila okrog 30 let. Iz Ptuja sem bil sam. Največ slušateljev je bilo iz Zasavja in Prekmurja.

Seminar že šest let organizira republiški center za izobraževanje ZSS. Program je bil zelo natančan. Saj so predavanja potekala dopoldan, popoldan in ob sobotah.

Program seminarja je bil sestavljen iz treh delov:

- I. Tečajni del
- II. Seminarski del
- III. Ekскурzije in srečanja

Kakovost in obseg predavanj sta omogočala, da smo zares pridobili na teoretičnem znanju, povezanem s stvarnim družbenim dogajanjem. Predavali so najkvalitetnejši predavatelji republiškega centra ZSS, znani DP delavci in strokovnjaki. Predavanja so potekala tako, da smo po vsakem teoretičnem delu imeli 1 do 3 ure časa za razpravo v zvezi s konkretno temo. Vsi slušatelji smo bili iz neposredne proizvodnje, zato so razprave večkrat trajale preko določenega urnika in so bile usmerjene predvsem k povezovanju teorije z vsakodnevnim družbeno praksom.

V času seminarja smo obiskali več delovnih organizacij, kjer

smo si ogledali proizvodnjo. Po ogledu proizvodnje smo imeli razgovore s vodilnimi in DP delavci v DO.

Obiski so uspeli, saj smo spoznali, kako delujejo DPO v DO, kako izvajajo DO določbe Zakona o združenem delu v praksi in kakšne probleme imajo v proizvodnji.

Na področju samoupravljanja in izvajanja zakona o združenem delu so daleč pred vsemi, ki smo jih obiskali, v železarni Jesenice. Omeniti je potrebno predvsem delovanje sindikalnih in samoupravnih delovnih skupin. V skupinah je 30 do 50 delavcev, kjer delavci samoupravno razpravljajo in odločajo o vseh vprašanjih.

Vpliv DPO je izredno močan. Izobraževanju DP delavcev posvečajo posebno pozornost, za kar namenajo precejšnja sredstva.

Med seminarjem smo bili dva dni na posvetovanju ZSS v Poreču, kjer je bilo v glavnem tudi govora o delovanju OOS v TOZD in o usodi sindikalne liste. Na seminarju so nas obiskali in predavali: pisatelj: kipar in znani DP delavec Tone Svetina, pisatelj Beno Zupančič, sekretar ZSMS Nevenka Grg, bivši veleposlanik iz Moskve in Tokia Jože Smole in predsednik republiškega sveta ZSS Vinko Hafner. Obiskal nas je tudi operni pevec Ladko Korosec.

Če strnem svoje mnenje o kvaliteti in pomenu tega seminarja, lahko kratko rečem, da sem na seminarju pridobil veliko znanja in praktičnih smernic, kar pa bo potrebno uresničevati v naših pogojih dela.

Mirko SLANA

BILO JE PRIJETNO

Sprostitev v naravi nam res manjka, kot smo lahko prečitali v prejšnji številki Perutnarja. Ni se torej čuditi, da je vpis članov našega kolektiva v planinsko skupino tako številen. Željam po zdravi rekreaciji pa je prisluhnilo tudi vodstvo naše planinske skupine in pripravilo program dela za vse leto in sicer:

- Marec: Zasavje ali Boč
- April: Pomurje, del razširjene planinske transverzale (dva dni)
- Maj: Južni del slovenske planinske transverzale (dva dni)
- Junij: Pohorje
- Julij: Julijske Alpe, lažjo dvoali tridnevno turo. Če bomo uspeli, načrtujemo tudi zahtevno turo v Bosno in sicer po poti Vrhovnega štaba. Tura bo zelo zahtevna, trajala pa bo predvidoma 10 dni.
- Avgust: Triglav
- September: Kamniške Alpe, tri dni
- Boč, ob dnevu slovenskih planincev (razvitje planinskega prapora PD Poljčane)
- Oktober: Kostanjeva nedelja Jelovice (v Halozah) z matičnim društvom
- November: Družabni večer v eni izmed bližnjih koč ali v mestu. Takrat bomo pregledali opravljeno delo v besedi in sliki.
- Poleg navedenih akcij je možno organizirati še več enodnevnih izletov v bližnjo okolico. Našli člani pa se bodo lahko udeleževali tudi vseh akcij, ki jih organizira matično društvo. V bodoče bodo člani planinske sku-

pine dobivali vabila in obvestila za te akcije.

Ta program smo pričeli izpolnjevati v soboto 24. marca, ko smo se opravili na letošnjo »krstno« turo. Zaradi kratkega časa za organizacijo se nas je bralo le 7. Nič zato, smo rekli. Za prvič je to kar lepa skupina.

Odpravili smo se na Boč. Do planinskega doma na Boču smo se odpeljali, nato pa pot pod noge pa proti vrhu. Pričakovali smo pusto, še zimsko pokrajino, pa ni bilo tako. Le nekaj deset metrov od doma nas je pozdravila cvetoča poljana velikega kosmatinca ali kot ji domačini rečejo velikonočnice. Že zato se je vzpon, ki ni sicer zahteven, vendar smo počasi napredovali, ker se je čutilo zimsko mirovanje. Približevali smo se razglednemu stolpu na višini 980 m in kar verjetni nismo mogli, da je gozd v tej višini prekrit z belo odejo zvončkov.

Razgleda s stolpa, ki doseže 1000 metrov, nismo imeli najlepšega, ker vreme ni bilo ravno ugodno. To pa ni vplivalo na prijetno počutje in lepi družbi in na svežem zraku. Ko smo se vrnili v dom, je bilo kosilo že nared. Zelo so se potrudili. Tudi kozarček se je prilegel, da pa je bilo dovolj živahno, je poskrbel Franček Ciglar.

Delo je torej steklo in prepričana sem, da se nas bo v naslednjih akcijah zbralo še več in da bo družba na turah še prijetnejša. F. Cvetko

Večkrat govorimo o SLO in družbeni samozaščiti, pri tem pa večina misli predvsem na civilno zaščito. Ta pojav je prisoten tudi na farmah, zato so komunisti na farmah sklicali razširjeni sestanki, na katerem so se dogovorili o načinu, kako bodo delavce v svojih delovnih enotah najbolje poučili o pripravah na LO in družbeno samozaščito.

Dogovorili so se tudi o pripravi varnostne ocene v TOZD. Tu so imeli vsekakor težavno delo. Razkuževanje jajc — skrb za zdrav zarod se začne že pri jajcu. Tudi to je družbena samozaščita. (Foto L. C.)

Le še vzpon na vrh stolpa pa bomo stali na višini 1000 m

(Foto L. C.)

PRAVILNIK ZA ŠPORTNA TEKMovanja

1. Komisija za šport in rekreacijo

Komisija za šport in rekreacijo v delovni organizaciji Mesokombinat Perutnina Ptuj sestavljajo po en delegat iz vsake TOZD, TOK in DSSS in sicer:

1. TOZD Perutninske farme — Franc Ciglar
2. TOZD Servis — Janko Merc
3. TOZD Commerce — Bogomir Zgeč
4. TOZD Tiskarna — Franc Krajnc II
5. TOZD Mesna industrija — Dražen Kustor
6. TOK Hajdina — Franc Brodnjak
7. TOZD Tovarna krmil — Franc Bežjak
8. DSSS — Zivorad Marinkovič

Na prvi redni seji komisije za šport in rekreacijo, ki je bila 14. 4. 1978 je bil za predsednika komisije za šport in rekreacijo izvoljen Zivorad Marinkovič iz DSSS.

2. Vodji posameznih športnih panog so:

1. Krajnc Franc II — mali nogomet
2. Ciglar Franc — šah
3. Babusek Branko — streljanje M in Ž
4. Cimerman Milivoj — košarka
5. Šanfranko Anton — odbojka
6. Letonja Drago — atletika M in Ž
7. Kokol Terezija — pikado
8. Lah Franc ml. — rokomet
9. Mlakar Martin — mini golf
10. Zgeč Bogomir — kegljanje
11. Mlakar Ciril — n. tenis
12. Drevenšek Anica — planinska sekcija

Vodji so zadolženi za organizacijo in pripravo ekip in tekmovalce za posamezne panoge. Sodelujejo tudi na tekmovanjih v DO in izven nje.

3. Nagrade

Nagrade za tekmovanja med TOZD so:

1. za I mesto v tekmovanju med TOZD — skupni pokal (prehodni)
2. za I mesto v posameznih panogah pokal v trajno last
3. za II mesto v posameznih panogah diplomu
4. za III mesto v posameznih panogah diplomu

Ekipi, ki osvoji prehodni pokal trikrat, ostane pokal v trajno last. Vse ekipe sprejmejo diplome za skupni plasman (uvrstitev). Druge nagrade za posamezna tekmovanja po panogah se določijo pred tekmovanjem. Za leto 1979 je dogovor za medalije.

1. za I mesto zlata medalija
2. za II mesto srebrna medalija
3. za III mesto bronasta medalija

Med TOZD so tekmovanja v naslednjih panogah:

1. Pikado — ženske
2. Streljanje — moški in ženske
3. Šah — moški
4. Namizni tenis — moški do 35 let in nad 35 let)
5. Kegljanje — moški in ženske
6. Mali nogomet — moški
7. Mini golf — mešana ekipa (M in Ž)

TOZD Mesna industrija in TOZD Servis imata lahko po dve ekipi za tekmovanje med TOZD.

4. Program tekmovanja

Komisija za šport in rekreacijo pri konferenci sindikata naše DO razpisuje v počastitev 8. dneva perutnarjev tekmovanja v naslednjih športnih disciplinah:

4/1. PIKADO:

Ekipa šteje 5 tekmovalcev. Vsaka tekmovalka ima 3 poskusne mete in 10 za rezultat. Met puščic je oddaljenost 3 m. Ekipa, katera doseže največ krogov je zmagovalca. V primeru enakega števila krogov je zmagovalca tista ekipa, ki ima več najvišjih zadetkov. Rezultati tekmovalcev v ekipnem tekmovanju se štejejo za uvrstitev posameznikov.

4/2. KEGLJANJE:

Ekipa šteje 4 tekmovalke oz. 6 tekmovalcev. Tekmuje se posebej v moški in posebej v ženski konkurenci. Moška ekipa tekmuje 6 x 100 metrov (vsak tekmovalca 100 metrov) in to 50 na polno in 50 na čiščenje (2 steze). Ženska ekipa tekmuje 4 x 50 (vsaka tekmovalka 25 polno in 25 na čiščenje — ena steza).

Zmagovalca je ekipa, ki ima največ podrtih kegljev. V primeru istega števila kegljev je zmagovalca ekipa, ki ima večje število devetk, oziroma najvišjega števila podrtih kegljev v enem metu. Rezultati tekmovalcev v ekipnem tekmovanju se štejejo za uvrstitev posameznikov.

4/3. SAH

Za ekipo nastopajo 4 tekmovalci (lahko je mešana ekipa). Ekipe igrajo vsaka z vsako. Vsak posameznik ima 15 min. časa za odigravanje ene partije tako, da lahko ena traja največ pol ure. Zmagovalca je ekipa, ki ima največje število točk. V primeru istega števila točk odloča medsebojno srečanje na prvih dveh deskah.

Za tekmovanje posameznikov bomo propozicije poslali naknadno.

4/4. NAMIZNI TENIS:

Igra se na pet dobijenih iger (ekipno). Ekipo sestavljajo trije tekmovalci. Igra se le v moški konkurenci. Zmagovalca je ekipa, ki ima največje število točk. Odloča set razlika. V primeru, da je set razlika ista, odloča medsebojno srečanje.

Posamezno tekmovanje v namiznem tenisu se igra v dva dobljena seta, vsak z vsakim. Zmagovalca je tisti, ki ima največje število točk in najboljšo set razliko.

Namizni tenis se igra v dveh starostnih skupinah in to:

- do 35 let
- nad 35 let.

5. MALI NOGOMET:

Ekipe šteje 6 tekmovalcev, menja se lahko neomejeno število igralcev. V polju igra 5 igralcev v vratih eden. Igra se 2 x 20 minut z odmorom (počitkom) 5 minut. Igralec je lahko izključen za 2 ali 5 minut tako tudi do konca tekme. Izključeni igralec do konca tekme ne sme igrati na prvi naslednji tekmi. Igra vsaka ekipa z vsako. V primeru, da imata dve ekipi enako število točk, je prva tista, ki ima najboljšo gol razliko. Če je ta enaka je prva tista, ki je dala več golov. Igra se v copatah. Igralec, ki doseže največ golov v tekmovalni sprejme diplomu.

4/6 STRELJANJE:

Ekipe šteje 5 tekmovalcev (v moški) in tri tekmovalke (v ženski) konkurenci. Strelja se z zračnimi puškami vseh znamk brez optike na razdaljo 10 m, brez naslona. Vsak tekmovalec ima 5 poskusnih in 20 strelcev za rezultat. Dovoljena je uporaba vseh vrst zračne municije. Zmagovalec je ekipa, ki doseže največje število krogov. V primeru istega števila krogov vpliva na vrstni red število 10, 9 in pod. Rezultati tekmovalcev v ekipnem tekmovalju se štejejo za uvrstitev posameznikov.

4/7. MINI GOLF:

Ekipe v mini golfu je kombinirana (3 moški in 2 ženski). Zmagovalec je ekipa, ki ima najmanjše število udarcev, s katerimi obvlada vse ovire. V primeru istega števila udarcev je prvak ekipa, ki ima v svojih vrstah boljše posameznike po rezultatih.

5. PRAVICA DO TEKMOVANJA

Pravico do tekmovalja imajo vsi zaposleni in TOZD in DSSS. Za TOK Hajdina lahko igra le nosilec kooperacijske pogodbe ali delavec zaposlen v TOK.

6. VELJAVNOST PRAVIL

Program in pravila veljajo za večletno obdobje, oziroma do objave spremembe.

Komisija za šport in rekreacijo

Doslej najboljši rezultat perutninskih strelcev

Štelska družina Kidričevo je v počastitev praznika KS Kidričevo, organizirala v nedeljo 1. 4. 1979 ekipno tekmovalje s serijsko (zračno) puško. Na tekmovalje so povabili strelce vseh strelskih družen in sekcij v občini. Telega tekmovalja so se udeležili tudi strelci našega kolektiva in osvojili zelo dobro 3. mesto, z 832 krogi, to pa je tudi doslej najboljši rezultat strelcev Perutnine. Ekipe so se uvrstile takole:

1. SD Turnišče	856 krogov
2. SD Mercator (MIP)	832 krogov
3. Sekcija Perutnina Ptuj	832 krogov
4. SD Agis	827 krogov
5. SD Kidričevo	815 krogov
6. SD Opekar	783 krogov
7. SD Draženci	774 krogov
8. SD Zelezničar	738 krogov
9. SD Juršinci	675 krogov
10. SD Delta	644 krogov

V Perutnini še nimamo svoje strelske družine, ker nimamo dovolj orožja, še posebej dobrega, pa tudi strelci so maloštevilni.

Poleg tega imajo nekatera družine že 20 in večletno tradicijo, pri nas pa smo začeli pred štirimi leti.

Uspeh je zato še toliko bolj razveseljujiv.

Tekmovalcem velja vsa pohvala.

Za ekipo Mesokombinata Perutnine Ptuj so nastopali:

Laura Stefan	174 krogov
Babusek Branko	173 krogov
Berčič Božo	168 krogov
Marinkovič Živorad	162 krogov
Sara Erih	155 krogov

Naslednja tekmovalja v mesecu aprilu so:

— 6. 4. 1979 tekmovalje v počastitev dneva železničarjev

— med 15. in 20. 4. 1979, tekmovalje v delavsko športnih igrah občine Ptuj (moški in ženske).

Začeli pa smo tudi s športnimi tekmovalji v počastitev 8. dneva perutninarjev. Tekmovali boste lahko ob sledečih dnevih:

APRIL 1979

- 3. 4. 1979 od 15.00—17.30 TOZD Perutninske farme
- 10. 4. 1979 od 15.00—17.30 TOZD Tovarna krmil
- 17. 4. 1979 od 15.00—17.30 TOZD Servis
- 24. 4. 1979 od 15.00—17.30 TOZD Commerce

MAJ 1979

- 8. 5. 1979 od 15.00—17.30 TOZD Mesna industrija
- 15. 5. 1979 od 15.00—17.30 TOK Hajdina
- 22. 5. 1979 od 15.00—17.30 DSSS
- 29. 5. 1979 od 15.00—17.30 TOZD Tiskarna

JUNIJ 1979

— 5. 6. 1979: Kegljači lahko moški posamezno za rezultat pod pogojem, da se niso udeležili tekmovalja, ki so zgoraj navedena.

— 12. 6. 1979: Velja isto kot za 5. 6. 1979.

Vsa navedena tekmovalja bodo za moške na kegljišču KK »Drava« (na stadionu). Ženske bodo kegljale v hotelu po razporedu, ki bo dostavljen naknadno. M.Ž.

Ugankarski slovarček

GRADELA — rešetka pri ražnju

KARETA — morska želva, ki so jo vse do 20. stoletja divje preganjali, saj so iz njenega oklepa izdelovali okrasne glavničke in doze

KOTT — sodobni poljski književnik kritik in shakespearolog (Jan, roj. 1914)

KRA — morska ožina na Malaki

MAO TUN — kitajski politik in književnik, avtor romana »Trije tovariši« (roj. 1896)

MUKDEN — glavno mesto kitajske province Liaoning, tudi Senjang imenovano

RAUTIONAHO — odličen finski smučarski skakalec (Esko)

SVAROG — staroslovanski bog sonca in ognja

TURNC — del Šmarnogorske Grmade, kjer vadijo ljubljanski alpinisti

RESITEV PREJŠNJE KRIZANKE

VODORAVNO: Plot, obad, rabi, kino, epistolar, luskavka, D, P, tehtanje, Batista, ost, Inge, Zanoškar, trde, IE, Lars, Čare, rob, Bonn, evit, Alah, ibis, Arat, Artagnan, serpent, Aude, Rac, TI, trnoselj, Ret, Ilirec, otori, Eldoret, tla, PO, AD, Rank, KT, AO.

		2	KOMUNALNI DELAVEC	NAPLAVINA	OPIT ČLOVEK	RICHARD ESAN	NRAVOSLOVJE	HEROJ STANE SEMIC		
PROGRAM									TROBENTAR DAVIS	
MODEL									LOZJE ŽITOKRAB	
ZEN. IME PRA BABICA						IRENA KOLESAR				MURSKA SOBOTA
SESTAVIL EDI KLASINO										NAS VODITELJ
SMUČ. SKAKAL RAVTOVAHO										PREŠI
ZENIN BRAT										ŠE UKVAJE Z NOETIKI
BARVA ISPALNIH KARTI										TABELE PISJAKA
DOPISU V GLASILO										
REŠETA PRI RAZNOI POLKARJE RKRITIK										
SKOTSKA REKA						NOBELIZ KITAJSKO MESTO BENDAND				ŠASTOR PRI SVETILKI
KŠAVER *** MEEKO VINZAK										
SLOVANSKI BOG SONCA						DOPISU V GLASILO	ANGL. ZEN. IME KITAJSKU POLITIK			ODBIREK
MORSKA ŽELVA						MAŠKA				MORSKA OŽINA NA MALAKI
ATLET OWENS										BODICE DEL SMAR. NOGORSKE GRMAJE
SKELET										ARTHUR DESNI PRITOK GARDONNE
						ONDREJ NEPELA	FILMKA REALKATELICEK GREY			ROBATA RIBA
ČLOVEŠKA ZATE DALKA										SOVSKA POTREB. SKINA PERU
SONCE (ANGL.)							BOROVA SMOLA			
ŠTEVNIK							DOPISU V GLASILO			PREDEL PODROČJE
							MOZD-LJAVICA			